

INRI

ČASOPIS PROSTĚJOVSKÝCH
ŘÍMSKOKATOLICKÝCH
FARNOSTÍ

POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE
A SV. PETRA A PAVLA

3/2020 **HODY** U POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

Dvířka
svatostánku
zdobí kříž
v plamenech.

Foto:
J. Tvrdík

ÚVODEM	STR. 2
OHLÉDNUTÍ ZA DOBOU, KDY JSME SE KVŮLI KORONAVIRU NEMOHLI OSOBNĚ ÚČASTNIT BOHOSLUŽEB V KOSTELE	3
OHLÉDNUTÍ ZA TÁBORY	8
CMG	10
ŽIVÝ RŮŽENEC	11
POŽÁR PROSTĚJOVA ROKU 1697 A ZÁZRAČNÝ KŘÍŽ	13
BOUDA, KTERÁ KRMÍ MILION DĚTÍ ...	17
OKÉNKO PRO DĚTI	19
BOHOSLUŽBY O HODECH 2020, POZVÁNKY	20

Milí farníci,

máme důvod k veliké radosti, že můžeme slavit poutní slavnost Povýšení svatého Kříže. Generace našich předků v tyto dny přicházely, aby uctily zázračný Kříž.

Kříž, který neshořel při požáru města v roce 1697. A naši předkové toto považovali za zázrak. Zbožnost našich předků byla jistě jiná, kdyby se něco podobného stalo dnes, tak bychom asi i my věřící nejprve hledali přirozené vysvětlení, a až bychom vyčerpali všechny možnosti, které nám náš rozum a zkušenosti nabízejí, teprve potom bychom v tom možná začali vidět zázrak.

Rozdílný přístup neznamena, že bychom nutně museli být méně zbožní nebo že by naši předkové museli být méně rozumní.

Spíše je za tím něco, co by se snad dalo nazvat rozdílnou optikou vidění světa. Určitě je správným postojem křesťana snaha o to vnímat svět jako Boží dílo, které Bůh skrze svoji prozřetelnost řídí a ve kterém k nám může Bůh také promlouvat skrze svoje znamení a zázraky. Všechno potřebuje správnou míru – i v tomto se člověk může přiblížit ke dvěma opačným extrémům. Ten první by byl vidět Boží znamení snad úplně ve všem, ten druhý nevidět je v ničem. Naši předkové se blížili více k tomu prvnímu, my se asi více blížíme k tomu druhému. Evangelia nám nabízejí svědectví o tom, že Bůh skrze svého Syna činí znamení a zázraky, aby svět v Božího Syna uvěřil.

Kříž sám o sobě je vždy dostatečně důrazným znamením Boží lásky.

„Židé si přejí zázraky, Řekové zase hledají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť "pošetilá" Boží věc je moudřejší než lidé a "slabá" Boží věc je silnější než lidé." 1 Kor 1, 22-25

Přeji Vám radost z toho, že se nás opět více dotkne toto největší znamení Boží lásky.

P. Aleš Vrzala

OHLEDNUTÍ ZA DOBOU, KDY JSME SE KVŮLI KORONAVIRU NEMOHLI OSOBNĚ ÚČASTNIT BOHOSLUŽEB V KOSTELE

Rozhovor s Davidem Indrou, nejen o on-line přenosech bohoslužeb *Bezprecedentní, nové, nenadálé... Tato a podobná slova se objevovala od jara ve sdělovacích prostředcích i hovorech obyčejných lidí. Zaznívala vždy v souvislosti s nejfrekventovanějším slovem letošního roku. Tím je koronavirus. Nedávná virová historie se dotkla i provozu kostela. Naše farnost musela narychlo začít „vařit“ přenosy bohoslužeb. Nejen, že byla jedna z prvních, která začala vysílat, ale v průběhu karantény přicházela řada milých reakcí týkajících se úrovně přenosů. Kdo byl kromě otce Aleše tím neviditelným zásobovačem a kuchařem, díky kterému mohlo být spuštěné on-line vysílání bohoslužeb a večerních modliteb? Jmenuje se David Indra, je mu 20 let, jeho koníčkem i zaměstnáním je IT. V současné době je také nejmladším zvoleným členem pastorační rady při kostele Povýšení sv. Kříže.*

Davide, stalo se, že 10. března byla vládou kromě různých společenských akcí zakázána i náboženská shromáždění nad 100 osob. U nás v kostele se už o dva dny později vysílala první mše. Co to znamenalo po technické stránce?

Po technické stránce bylo potřeba především zřídit internetovou síť pokrývající celý kostel a faru, protože technické zařízení potřebné k přenosu (kamery, zvukové zařízení) vyžadují vzájemné síťové propojení. S budováním této sítě se začalo už nějakou dobu před epidemií – umožnilo to zvýšit kvalitu internetového připojení fary (dříve byl Wi-Fi signál v podstatě pouze ve dvou místnostech) a v čase epidemie jsme díky tomu již byli částečně připraveni – bez toho bychom přenosy nezvládli zrealizovat. Kromě sítě bylo pak potřeba nakoupit zmiňované kamery a vyměnit ozvučovací techniku v presbytáři, to také zabralo poměrně velké množství času.

Jak vypadal tvůj běžný den během karantény?

Bohu díky za flexibilní podmínky mého zaměstnavatele a podporu mé rodiny, bez toho by nic nebylo :-). Obzvláště na začátku to byly téměř celé dny strávené instalací vysílací techniky. Dále každý přenos vyžadoval určité množství času pro přípravu – liturgické texty, písně... to zabralo kolem půlhodiny; časem jsme v tom získali zručnost, tak jsme to zvládali rychleji.

Kolik lidí bylo potřeba pro bezproblémový přenos, aby diváci viděli přenos ze správného úhlu a slyšeli vše ve správný čas?

Celebrant, ministrant, varhaník, technik (pro obstarání přenosu, změny textů v průběhu vysílání atp.) a ideálně lektor (čtení a zpěv).

Asi pro každého z nás byl nouzový stav určitou zkouškou. Lidé prožívali ponorkovou nemoc nebo naopak uvítali více času na svoji rodinu. Jak jsi to vnímal ty?

Ano, pro všechny to byla „new experience“ :-). Pro mě bylo zajímavé být v podstatě na všech sloužených mších a večerních modlitbách; byla to příležitost zkusit víru prožívat zase trochu jiným způsobem. Ovšem, jak jsem zjistil, i toto má své zdravé meze a neplatí „čím více, tím lépe“.

Jak se stane, že je „ajták“ zároveň nadšencem pro liturgickou hudbu a varhany?

Těžko říct :-). Technika i hudba má takový řád a smysl. Odmala mě zvuk varhan táhnul a nedokázal jsem pochopit, jak to ten sbor dělá, že každý zpívá něco jiného a dohromady je to pěkné :-). Za první zkušenosti s varhanami vděčím regenschori kostela sv. Petra a Pavla, Maruše Hejduškové, která mi umožnila na tamních varhanách cvičit a pak i hrát při mších.

U varhan
Foto: Adam Hradil

Jaký je tvůj pohled na chrámové zpěvy při farním kostele?

Jsem moc rád, že naše farnost má jednak chrámový sbor, jednak scholu. Obě tato tělesa by měla mít společný primární cíl: společnými silami zkrášlovat liturgii, aby byla „ad maiorem Dei gloriam“, k větší cti a slávě Boží. Všichni jistě uznáme, že když se při mši svaté zpívá a zpívá se pěkně, hned je to celé radostnější :-). Hudba při mši svaté by měla především zvýrazňovat aktuální liturgické texty a tematicky ladit s aktuální dobou v liturgickém roce. To pak umožňuje přítomným nahoře i dole v kostele lépe mši prožít a uvědomovat si, proč tam jsme a o co jde.

Sekundárně by obě farní hudební uskupení měla plnit funkci společenství – tedy lidé, se kterými se potkám na zkoušce nebo při zpěvu v kostele, by pro mě neměli být pouze „ti další zpěváci“, ale také přátelé, se kterými se vídám nejen při zpěvu, ale také při kávě na faře, na náměstí, někdy se navštívíme, společně někam putujeme... Hudba je naším společným zájmem, ale naše vztahy by měly přesahovat pouhou docházku na zkoušky. Rád bych připomněl ještě jednu důležitou věc: liturgická hudba nemá charakter zaměstnání; důležitější je brát ji s láskou jako naši týmovou službu Bohu a před kvalitou upřednostnit smysl dané liturgie a prožití mše.

Znám tě jako člověka, který postrádá jakékoliv ambice zviditelňovat sebe a jde mu o to, aby věci fungovaly, a to podle řádu a v nejvyšší kvalitě. Co bys v naší farnosti viděl jako hodno posunu, změny, k čemu bys rád přispěl třeba i jako člen PR?

Mírně jsem to otevřel už v předchozí otázce. Rád bych, abychom si všichni více uvědomovali, že farnost není pouze formální církevní konstrukt, ale živé společenství nás věřících, kteří bydlíme poblíž. Farnost není „my a oni“, „účastníci a pořadatelé“, ale my všichni dohromady. Farnost je naše druhá rodina a tak by měly vypadat naše vztahy v ní. Zkusme si každý v rámci farnosti najít nějakou službu (pokud ji ještě nemáme) a dělat ji s takovou oddaností, jako bychom ji dělali pro vlastní domácnost. Konkrétně: farnosti by se na pomoc momentálně hodil například zedník, elektrikář a počítačový grafik, pokud máte chuť, ozvěte se :-)

Zkusme si závěrečné „ite, missa est“ nevyložit jako „jděte, mše skončila, už tady pro nás nic není“, ale jako „pojděme před kostel a tvořme dále společenství“ – třeba povídáním (zkusme každý oslovit někoho, koho ještě neznáme), posezením u kávy na faře... Neváhejme se u kostela zdržet! Cožpak má na naši spásu vliv, jestli oběd bude v poledne, nebo o čtvrt hodiny později? ;-)

Rád bych také promluvil za nás varhaníky. Nevím, čím to je, že se všem v neděli po mši svaté chce tak rychle domů, že někteří startují už během předešlé závěrečné písně. Buďto hrajeme tak otřesně, že se to nedá poslouchat, anebo jde o zbytečný spěch :-) Já bych se rád po nedělní mši před kostelem zastavil, s někým si povykládal, ovšem nezřídka se stává, že když jdu dolů, před kostelem je tak pětina účastníků, a když se vracím po sv. přijímání (ke kterému jdu obvykle hned po mši), před kostelem není už vůbec nikdo. On ani ten pohled z kůru dolů na odcházející lidi není moc příjemný...

A pokud je ta hra skutečně tak hrozná, že to nejde vydržet, o to víc prosím, vydržte po mši chvíli a řekněte mi, v čem byl problém a něco s tím uděláme ;-). Ostatně toto platí obecně: pokud ke mně cokoliv máte, třeba jen nějaký názor, kdykoliv mě zastavte a můžeme si o tom promluvit, kritiky se nebojím :-)

Na čem se teď na faře či v kostele pracuje v oboru IT techniky?

Zásah blesku, o kterém jste se mohli dočíst na farním Facebooku, nám udělal trochu čáru přes rozpočet. Bylo potřeba poškozené části techniky vyměnit, což si vyžádalo poměrně hodně času v posledním měsíci; téměř všechno je však již opravené. Zároveň se modernizovaly zvonky na faře a vnitřní telefony v sakristii a na kůru. Dále je v plánu vylepšit živé přenosy nedělní hrubé mše (přenášené pro nemocné) a večerní modlitby tak, aby je zvládl obsloužit například někdo z ministrantů a celé to bylo bezúdržbové.

za rozhovor děkuje Jana Pokorníková

Naše domácí bohoslužby

K nápadu dělat domácí bohoslužby jsme přišli tak nějak postupně. Na začátku března začala doba postní a já jsem měl nachystanou v kostele postní aktivitu, moje dcery (devět a jedenáct let) se stihly zúčastnit duchovní obnovy pro děti v Konici a pak bylo najednou ze dne na den všechno zakázané. Účasti na bohoslužbách jsme se vzdát nechtěli, proto jsme zkusili nejprve přenosy mší svatých. Nejprve jsme sledovali přenos mše svaté z Proglasu, kterou celebroidal otec Holík – ta se nám líbila. Další přenosy mší svatých už nás ale tolik nenadchly a hlavně jsme nebyli schopni se při nich modlit. Může to být také tím, že televizi nemáme a nesledujeme ji, jen občas pohádky a nějaký ten film. Přenosy mší svatých ve všední den z naší farnosti byly ve 20 hodin a tento čas se nám s dětmi nehodil. Proto jsme zkusili nahradit mši svatou jinak – domácími bohoslužbami.

Domácí bohoslužby jsme od začátku připravovali všichni čtyři společně. Každý dostal nějaký úkol: připravit si čtení, nacvičit zpěv žalmu, připravit písničky s kytarou a flétnou, připravit si zamyšlení nad texty a přichystat pěkně místnost, kde bude bohoslužba. V těchto službách jsme se střídali v rámci možností a schopností. Byl jsem úplně dojatý, když si mé dcery už v pondělí na internetu zjišťovaly, jaké bude evangelium příští neděle, aby si mohly připravit promluvu, ke které kreslily komiks – tehdy o vzkříšení Lazara.

Nejkrásnějším obdobím našich bohoslužeb byly Velikonoce. K jejich slavení jsme našli inspiraci na internetu – ve videoprůvodcích P. Radka Tichého. Ve svém cyklu Velikonoce v rodině zpracoval náměty pro slavení celého tridua. Nelze srovnávat to, co prožíváme v kostele, a to, co jsme prožívali doma. Ale letošní Velikonoce pro mě byly jedny z nejintenzivněji prožitých právě díky tomu, že jsme je prožívali společně.

Nelze asi popsat vše, ale třeba na Velký pátek nám slavení trvalo tři hodiny. Dostali jsme dopoledne takové překvapení: jedna rodina z naší vesnice nám poslala SMS, že připravili křížovou cestu pro děti, která začíná u kostela. Prošli jsme několikakilometrovou trasu a zatím nikdy jsem nezažil, že by se kdy naše holky nadšeněji modlily křížovou cestu. To byly ty první dvě hodiny venku a pokračovali jsme doma pašijemi atd.

Bílou sobotu, tedy vigílii, jsme nechtěli ošidit. Věděli jsme, že večer holky dlouho nevydrží, proto jsme si přivstali. Začali jsme v neděli v pět hodin ráno u ohně na zahradě s vlastnoručně ozdobenou svící a pokračovali jsme všemi čteními a zpěvem všech žalmů. Byl to pro nás nádherný duchovní zážitek.

6. zastavení křížové cesty na pařezu u potoka
Foto: archiv rodiny Forbelských

Vlastnoručně
vyrobený
paškál
Foto: archiv
rodiny
Forbelských

V kostele mám na starosti květinovou výzdobu a občasné zpívání ve schole, takže běžně mám v triduu dost práce. Teď to ale bylo o dost náročnější, i když holky hrkaly jen na naší zahradě a neprocházely celou obec, jak je běžným zvykem. Stálo to však za tu námahu. Když se kostely znovu otevřely, nabídli jsme se pak s holkama našemu panu faráři, že bychom mohli zpívat při mši žalmy, když se nám to doma tak dařilo.

V karanténě jsme však na média zcela nezanevřeli. Naše mladší dcerka se právě připravovala na první svaté přijímání. Příprava s panem farářem byla na čas přerušena, ale mohla v ní pokračovat díky rádiu Proglas, kde měla středeční katecheze pro děti sestra Mlada. Pro tuto katechetku to nebyl snadný úkol, byla zvyklá mít děti před sebou a teď najednou ani neví, jestli ji poslouchají. Dávali jsme jí zpětnou vazbu, vždy jsem nafotil to, co dcerka vytvořila, a ona jí k tomu něco napsala. Postupně se to dceři líbilo stále více a myslím, že i díky sestře Mladě se na první svaté přijímání tak těšila. Také vzniklo v sousední farnosti „Vlčí doupě“, kde otec Vlček krátkým videem přibližoval dětem nedělní evangelium. Na jeho nové video se naše dcery těšily vždy po nedělní bohoslužbě. Toto nedělní kázání pro děti funguje dodnes, najdete je na YouTube kanále Vlčí doupě.

Vítek Forbelský, farnost Stínava

OHLÉDNUTÍ ZA TÁBORY

Ministrantský tábor na Staré Vodě

Od soboty 18. 7. do soboty 25. 7. se dvacítká ministrantů z Prostějova a okolí vydala na svůj tábor do krásné přírody Jeseníků. Letošní téma etapové hry neslo trošku tajemný název: Exodus, putování do země zaslíbené. Hned první den kluci pochopili, že se nachází v době starověkého Egypta, v době velkých faraonů, pyramid a také egyptské nadvlády a tyranie.

Brzy se však objevil Mojžíš, který nás celý týden příběhem doprovázel. Prožili jsme společně vyjednávání a setkání s faraonem, deset egyptských ran, sederovou večeři a nakonec velkou radost při putování za svobodou země zaslíbené.

Nezapomenutelným zážitkem byl výlet do Vrbna na bobovou dráhu, kde si kluci vyzkoušeli svoji odvahu. Na táboře jsme také každý den slavili mši svatou občas v kapli, občas v přírodě. Celý týden vyvrcholil cestou za pokladem země zaslíbené, který jsme po zvládnutí šifer hebrejštiny společnými silami zvládli. Bylo hezké, že domů se poslední den vůbec nikomu nechtělo.

P. Ladislav Bandřouch SDB

A co ministranty teprve čeká?

Na pravidelné setkávání zveme všechny malé i velké ministranty z Prostějova a okolí. Ministrantské schůzky pro 2 věkové kategorie (1.-5. třída a 6.-9. třída) budou každý pátek na CMG, začínáme 25. září schůzkou od 16.00 do 17.30 hod., poté bude následovat společné zakončení na mši svaté v 18.00 hod. v kostele Povýšení sv. Kříže.

V pondělí 28. 9. (na státní svátek) vyrazíme do Olomouce na florbalový ministrantský turnaj Svatováclavský pohár. Sraz na hlavním nádraží v Prostějově je v 8.10, vlak nám jede v 8.35. S sebou: ministrantské oblečení, svačinu, pití, kopii kartičky pojišťovny, florbalovou hokejku, sportovní oblečení a obuv do tělocvičny.

Hlavní program začíná v katedrále mší svatou s otcem arcibiskupem. Akce je pořádána pro ministranty od 6 do 20 let, soutěží se ve 3 věkových kategoriích (6-9 let, 10-13 let, 14-20 let). Návrat bude upřesněn dle aktuálního úspěchu na turnaji.

Uzávěrka přihlášek je do neděle 20. září! - kontaktní osoba: P. Ladislav Bandžouch (mobil: 739 657 997).

Příspěvek na akci 60 Kč.

V termínu 9. a 10. října pojedeme do Prahy-Uhřetěvesi na florbalový turnaj o pohár uhřetěvského starosty.

Ministrantská potáborová víkendovka od pátku do neděle 23. – 25. 10. bude v Ochozu u Brna.

V říjnu nás čeká také Setkání ministrantů salesiánských farností v Českých Budějovicích. 28. – 31. 10. (středa – sobota), pro ministranty od 12 let.

Adventní nejen duchovní obnova ministrantů proběhne 4. – 6. 12. 2020 (pátek – neděle) na chatě Annaberg.

Postní nejen duchovní obnova ministrantů se uskuteční 5. – 7. 3. 2021 (pátek – neděle) v Křenovicích u Slavkova.

CMG, ZŠ a MŠ na prahu nového školního roku

Poněkud neobvyklý školní rok je za námi a my hledíme s nadějí i otazníkem vstříc tomu nadcházejícímu. S nadějí, že se vše vrátí k normálu a budeme normálně chodit do školy a normálně se učit, plánovat akce, které se opravdu uskuteční, společně prožívat kurzy, exkurze i výlety. S obavami hledíme proto, že prozatím skoro nic není jisté. Jisté je, že jsme pod ochranou našich svatých přímluvců i naší milé Matky – Panny Marie. Tuto jistotu vnímáme denně, a tak 1. září se školní rok rozběhl, stejně jako v minulých letech, slavnostní mší sv. v kostele Povýšení sv. Kříže. Po mši sv. jsme přivítali nové žáky a studenty do primy gymnázia i do 6. ročníku základní školy. V mateřské škole je 22 dětí. Všechny třídy ZŠ i gymnázia v průběhu prvního pololetí budou absolvovat jeden z kurzů osobnostního rozvoje, kterým kromě společně strávených dnů se svou třídou budou postupovat na žebříčku budování své osobnosti a vztahu k druhým lidem. O prázdninách jsme uspořádali již tradiční vodácký tábor s Martinem Bradáčem a Martinem Sittem. Tentokrát se sjížděla řeka Divoká i Tichá Orlice, počasí bylo sice proměnlivé, ale parta již ostřílených vodáků vše zvládla s přehledem.

Vodácký tábor
na Orlici
Foto: archiv CMG

O našich akcích, ať již proběhlých, nebo těch, které chystáme, se můžete informovat na nástěnce v kostele.

Jitka Hubáčková

Živý růženec

Přeji našim čtenářům pohodový den a nabízím rozhovor s Ing. Josefem Indrou, který společně s manželkou Ludmilou je duší a hybnou silou našeho Společenství živého růžence.

Jak vzniklo toto společenství, co je jeho posláním a kolik příznivců je v něm v současné době zapojeno?

V úvodu musím upřesnit, že jsem nebyl iniciátorem založení Společenství živého růžence v naší farnosti, ale byla jím moje manželka Ludmila, která tuto formu modlitby a zbožnosti v dětství přijala od své maminky, organizátorky modlitby Živého růžence ve své rodné vesnici. Já jsem byl spoluzakladatel a spoluodpovědný a praktický pomocník při organizaci první konkrétní růže. V Prostějově je více skupinek - tzv. "růži" (modlitebních společenství Živého růžence), které mají své zodpovědné. Z dějin farnosti bychom vyčetli, že i v minulosti byla při farnosti Povýšení sv. Kříže aktivní společenství živého růžence, dokonce organizovaná ve vyšší formě Bratrstva živého růžence.

Současné Společenství modlitby živého růžence v naší farnosti vzniklo v roce 1982, kdy byl shodou okolností kaplanem farnosti P. Jiří Špaček, člen Dominikánského řádu. On vznik tohoto společenství podpořil, neboť šíření modlitby sv. růžence patří mj. do spirituality a poslání Kazatelského řádu. Modlitba sv. růžence je již od 13. století důležitou formou a prostředkem zbožnosti církve. Také ve Společenstvích živého růžence zve věřící k hlubšímu rozjímání tajemství života Pána Ježíše Krista a jeho matky Panny Marie a povzbuzuje věřící, aby je také ve svém životě uskutečňovali a měli podíl na jejich příslibech. Společenství živého růžence se v modlitbě sv. růžence spojuje v modlitebních úmyslech všech žijících, ale i zemřelých členů ŽR a celé církve.

Modlitební společenství ŽR tvoří takzvanou "růži". Modlitba sv. růžence obsahuje 20 tajemství (růžence radostného, růžence světla, bolestného a slavného), proto je v každé růži do modlitby zapojeno 20 členů, rozjímajících a modlících se střídavě (po měsíci) jednotlivá tajemství. Pokud zemře některý člen "růže", nebo nemůže z jakéhokoliv důvodu pokračovat v modlitbě, je třeba jej nahradit (doplnit potřebný počet 20 členů), aby byla modlitba sv. růžence úplná a nepřerušovaná. Jedná se pro člena o časově nenáročnou modlitbu ŽR se společenstvím.

Pamatuju si, že dříve jsme si předávali modlící karty na jednotlivá časová údobí. Dnes si rozvrhneme začátkem roku, jaký desátek se kdo bude v daný čas modlit. Je to obdobné i v jiných farnostech?

Organizaci modlitby včetně praktického předávání jednotlivých tajemství pro modlitbu v měsíci a v průběhu roku lze v "růži" řešit různou formou, od měsíční výměny tajemství mezi členy ŽR v tiskové obrázkové formě, až po formu rozpisu tajemství pro jednotlivé členy na celý rok, nebo formou předávání aktuálních tajemství od zodpovědného jednotlivým členům "růže" elektronickou cestou. Každé společenství (růže) si volí způsob předávání tajemství ŽR během měsíce dle svých zvyklostí a možností spojení mezi členy "růže".

Zdroj: www.farnost-nasavrky.cz

Vídáme se také při mších za členy Živého růžence, po nichž následuje krátké setkání. Můžeš prozradit další plány či nápady do budoucna?

Každý měsíc je, díky vstřícnosti pana faráře, v naší farnosti obětována mše sv. za živé i zemřelé členy Živého růžence, které se může každý člen ŽR s užitkem účastnit. Mše sv. je obětována za všechny "růže" modlící se na území Prostějova, podílející se na těchto intencích.

Jednou ročně, obvykle v neděli při svátku Panny Marie Růžencové (7. října), který je této modlitbě zasvěcen, jsou zváni všichni členové Živého růžence ze všech "růží" k odpolední pobožnosti ve farním kostele. Na ní se za účasti kněze společně modlíme sv. růženec, před vystavenou Nejsvětější svátostí oltářní litanii k Božskému Srdci Páně, zazpíváme příslušné písně a přijmeme svátostné požehnání. Po pobožnosti se sejdem ve společenství všech "růží", abychom si vzájemně předali praktické zkušenosti ze života společenství, abychom se povzbudili v křesťanském životě a informovali o životě církve, nechybí ani malé pohoštění. V průběhu roku průběžně sledujeme fungování a úplnost obsazení modlitby v "růži", případně včas doplníme chybějící členy, aby nebyla přerušena kontinuita modlitby.

V této praxi chceme, dá-li Bůh, i nadále pokračovat.

Modlitba *růžence* dle mého byla, je a vždy bude velkou pomocí a zklidněním duše. Chtěl bys pozvat naše *čtenáře* našeho časopisu do Společenství živého *růžence*, napadá Tě prosím něco, co bys jim i s Ludmilou rád sdělil?

V dnešní rozbouřené době zvlášť je potřebná modlitba sv. *růžence*, ke které nás křesťany naléhavě vybízí Svatý otec František. Denní modlitba sv. *růžence* nebo alespoň jednoho desátku v rámci modlitebního Společenství živého *růžence* může být krásnou chvílí prožitou s Pannou Marií, která je také naší nebeskou Matkou, prostřednicí všech milostí u svého Syna a naší velkou přímluvkyní u Boha. Známe lepší cestu do nebe než skrze Ni?

Pokud má někdo zájem o Společenství modlitby živého *růžence*, ať shromáždí další "růži" 20 modlitebníků, anebo doplní případné chybějící členy ve stávajících společenstvích. Radi budeme nápomocni této snaze a touze po spojení v modlitbě radou i praktickými zkušenostmi. Některé starší členky společenství ŽR se každý týden ve čtvrtek v 10 hod. schází v kapli sv. Andělů Strážných na Mánesově ulici k modlitbě svatého *růžence*. I k této společné modlitbě jsou všichni zváni.

Děkuji velmi za rozhovor a přeji hodně zdraví, sil a Božího požehnání celé rodině.

Zuzka Bartošová

POŽÁR PROSTĚJOVA ROKU 1697 A ZÁZRAČNÝ KŘÍŽ

Byla sobota, vál silný severozápadní vítr. O nejhorší živelné katastrofě v dějinách našeho města píše MUDr. Jaroslav Mathon ve své knize Prostějov a okolí ve světle svých historických a uměleckých památek toto: „Dne 27. dubna 1697 vypukl oheň v domě Justiniana (na rohu držovské ulice a Vápenice) v 5 hodin odpoledne, když byla manželka tohož Justiniana roztápěla sádlo na koblihy, jimiž poctíti chtěla pány kaplany, poněvadž jí tito opatřili náhrobní kámen ze hřbitova sv. Petra do kuželny!* I stalo se, že se sádlo chytlo a vyletělo komínem na doškovou střechu a odtud na sousedící střechy přilehlých domů, které byly na Vápenici, tak že všechny vyhořely až po dům Mokrinův. Poněvadž byl velký vichor, přenesen oheň až na domy u olomoucké brány a odtud až na náměstí, jež stálo celé za malou chvíli v jednom plameni. Rozkacený živel zachvátil hlavní chrám sv. Kříže i s věží, v ní roztavily se zvony, pak faru, školu a magistrátní dům, z něhož zůstaly jen zříceniny. Oheň se

šířil děsivou mocí až na židovskou obec, v níž shořela synagoga a škola. Z měšťanských právovárečných domů postiženy byly tímto neštěstím 52 domy a to až po dům Christ. Neumanna na jedné a po dům Jana Honzáka na druhé straně. Krom hlavní části města zachvácené bylo ohněm brněnské předměstí, téměř celá ulice žešovská a mlýnská, kdežto 53 domy lehly popelem. Veliký nářek a všeobecná sklíčenost zmocnila se celého obyvatelstva, když se teprve po požáru o tom dovědělo, jak ohromnou škodu zanechal tu neúprosný tento živel.....“.

Snažím se představit si, jak se tehdy asi mohli cítit. Třeba člověk, který už za svůj život viděl Prostějov vydrancovaný a vypálený během třicetileté války, který přežil tři morové epidemie, ale viděl při nich umírat své sousedy a příbuzné, a teď se dívá na zkázu po požáru. Popravdě, moc mi nejde představit si to. Dnešní Prostějované mají jiné starosti než ti ve středověku. Ale obdivuju odvalu těch, kteří zachraňovali, co se ještě dalo, například vynášeli z hořícího kostela lavice. Dodnes jsou na lavicích patrné černé důlky v místech, kam dopadaly žhavé uhlíky ze stropu, a uhlíky musely tedy dopadat i na ty, kteří je vynášeli. A pak se střecha zřítila. Z kostelní lodi zůstaly stát jen vysoké holé zdi, požárem byly těžce narušené.

Následnou přestavbu kostela projektoval italský architekt Giovanni Pietro Tencalla, který byl právě v biskupských službách. Rozhodl zesílit narušené zdivo přistavěním pilířů uvnitř lodi a tím ho podepřít a zpevnit do té míry, aby na něm mohla být postavena nová klenba. Mezi vnitřními pilíři vzniklo osm nových kaplí, postupně byly vybavovány bočními oltáři. Nad oblouky bočních kaplí byl vybudován ochoz kolem celé lodi spojený s kůrem pro hudebníky. Vysoká gotická okna byla ochozem vodorovně rozdělena a jejich špičaté oblouky byly zaobleny ve stylu baroka. Původní hlavní vchod do kostela na západní straně lodi byl zrušen a portál zazděn. Pro hlavní vstup byl nově upraven původně boční vchod na severní straně, tj. do dnešního Filipcova náměstí, byl k němu přistavěn přístavek. Jako náhrada za roztavené zvony byly ulity nové a byly zavěšeny do zvonice ve věži kostela. Obnova chrámu trvala 6 let.

Při požáru, kdy většina města lehla popelem, zůstal ušetřen a ohněm nedotčen dřevěný kříž stojící u kostela. Bylo to považováno za zázrak. Kříž je z dubového dřeva, zsinale tělo ukřižovaného Spasitele světa je z lipového dřeva, v životní velikosti. Tělo Krista Pána připomíná štíhlými tvary a celkovým klidem sloh gotický, bederní roucho však vlaje v silném pohybu jako v slohu barokním. Slohově náleží asi do začátku 17. století a pochází snad z doby pobělohorské (po r. 1622), kdy byla v Prostějově obnovena katolická duchovní správa. Kříž byl původně postaven před

kostelní předsíň na jižní straně kostela u bočního vchodu, jímž se tehdy vycházelo na přilehlý hřbitov zvaný „rziimský dwuor“ (coemeterium romanum). Po obnově farního kostela podal tehdejší farář P. František Xaver Leffler 3. září 1703 žádost biskupské konzistoři olomoucké, aby tento kříž mohl být postaven na hlavní oltář. Český překlad latinského spisu je tento: „Jako fénix v plamenech obživlý znova vstává, tak kříž Kristův břevnový před síní farního kostela v Prostějově před mnohými lety vztýčený (když skoro celé město plazivým ohněm v popel obrácené se zhroutilo a své ozdoby bylo zbaveno), ačkoli dubové stupně, střecha nahoře a jiné domy sousední u něho dravým ohněm byly ztráveny, neporušen a bez vrásky až do dnešního dne na témž místě, jak byl kdysi postaven, stále zůstává. A protože brzo nastane den Povýšení sv. Kříže (jehož slavný titul jest od dob nepamětných u far. kostela v Prostějově a není zde vsutku pro kostel nově zřízený oltáře, jímž by se mohl vyzdobit dům boží), proto pokorně prosím nejdůst. bisk. konsistoř, aby ráčila milostivě dovoliti, aby tento kříž vysoce význačný a od ohně uchráněný byl do nové stavby přenesen a na hlavní oltář k úctě a vzdělání lidu postaven...“ Na rubu žádosti je poznámka o přenesení kříže ze hřbitova do nově zřízeného kostela a rozhodnutí biskupské kurie „Fiat.“ (= staň se!). Dne 14. září 1703 byl kříž za jásotu lidu a rukama kněží povýšen na hlavní oltář, zde je umístěn dodnes. (Kříž stojí na podlaze za svatostánkem, svislé břevno je 593 cm vysoké, z toho 183 cm je skryto za oltářem a 410 cm je viditelných, příčné břevno má délku 161 cm.) O dva dny později, 16. září 1703, konsekroval nově opravený a přestavěný kostel světící biskup olomoucký František Julián, hrabě z Braidy na Ronsecku a Cornelianu.

Roku 1705 byla před kříž zavěšena měděná pozlacená destička s vyrytými latinskými verši, které v překladu znamenají:

Každý duch chval Hospodina.

Na stálou památku.

Ty, jenž uctíváš svaté to na hlavním oltáři dřevo,
věz, že to hořící jest onen, jenž neshořel keř.

Nešťastný Prostějov byl kdys ohněm zachvácen náhlým,
z domů i z kostelů zbyl jediný popel a prach,
Tento však svatý kříž náš divému odolal ohni,
krásný jak Fénix (pták) z plamenů povstává zas.
Nemohlť zajisté strom ten Páně vznešený shořet,
jenžto shlazuje hřích, oheň též pekelných muk.

Ty pak, čtenáři, hled', ať svatým zaplaneš ohněm,
zbožností vroucí ať ctíš tento náš posvátný kříž!

Tak přejí, kdož jej sem postavili, rada a lid prostějovský a František Xaver Leffler,
děkan místní a královský kanovník v Brně na Petrově, totéž přání mající.

NB. Rok ohně 1697 dne 27. dubna.

* Kuželky jsou velmi stará hra, která se těšila oblibě šlechty i prostých lidí. Lze nalézt četné zmínky o tom, že hra byla omezovaná nebo zakazovaná, protože při ní vznikaly šarvátky o peníze. Kámen mohl sloužit jako podlaha dráhy pro hraní kuželek, takováto recyklace materiálu byla tehdy běžná. - za konzultaci děkuji Bc. Jitce Vybíralové Gajdošíkové z prostějovského muzea

Zdroje informací a obrázku:

http://www.pamatkydnes.cz/userfiles/Historicka_reserse.pdf

https://agriprint.cz/wp-content/uploads/2019/05/Prost%C4%9Bjov-Han%C3%A1ck%C3%BD-Jeruzal%C3%A9m_kniha.pdf

<http://www.slavnevilky.cz/stavby/-/unesco/stavby-prostejov/farni-kostel-povysemi-sv-krize>

<http://prostejovfarnost.mzf.cz/index.php/o-farnosti/historie>

http://krtiny.katolik.cz/ostatni/casopis/1994_03.pdf

PhDr. Mgr. Karel Kavička: Farní chrám Povýšení svatého Kříže v Prostějově

Prostějovský farní věstník, ročník I., číslo 1., září 1931 (d.p. František Kubíček)

Olejomalba „Prostějov za požáru 27. 4. 1697“ pochází patrně od prostějovského malíře Františka Velehradského, byla věnovaná městem v roce 1723 do poutního chrámu Jména Panny Marie ve Křtinách.

Na votivním obraze se nad hořícím městem vznáší křtinská Panna Marie, po její pravici klečí sv. Jan Nepomucký, po levici sv. Florián. Dole pod městem klečí skupinka sedmi mužů a napravo devět žen spínajících prosebně ruce, uprostřed je znázorněn městský znak a pod ním česky psaná prosba: „Zajisté známe se k našim hříchům, Boží Rodičko, vyznalo tvou slávu a naši chybu Prostějovské město. Slávu, kterou tebe chváliti se zaslíbilo, chybu, když od předsevzetí svého jest přestalo, tu zase tobě ustavičným skrze sliby vzdycháním odevzdává. Odpusť, ochraňuj a oroduj za město naše u Boha. Učiň, blahoslavená Panno, ať jest město od ohně ochráněno. Plačící Bohu toto zpívá: Na výsostech buď věčná sláva. Ze srdečné upřímnosti tobě přejíce veškeren lid a celé město Prostějov.“

Marie Schneeweissová

Dendrochronologická analýza

Možná jste toto slovo ještě nikdy neslyšeli, ale jednoduše řečeno jde o metodu, která podle letokruhů dokáže velmi přesně určit stáří dřeva.

Odborníci z Akademie věd a Národního památkového ústavu projevíli zájem touto metodou analyzovat trámy, které tvoří krov našeho farního kostela. Dalo by se říci, že si ho vytipovali, protože tušili, že část krovu může být starší, než se dosud myslelo. A výsledky přinesly jedno poměrně překvapivé zjištění – totiž že krov nad presbytářem pochází z doby před požárem města v roce 1697, přesně jde o zimní kácení roku 1582. Stromy pro tyto trámy byly pokáceny několik let před obnovením presbytáře, který byl od zničení kláštera po roce 1430 v troskách. Naopak trámy tvořící krov nad lodí kostela byly káceny v létě roku 1697, bezprostředně po požáru.

Historici k tomu konstatují, že obraty jako „všechno bylo po požáru vystavěno od základů“ a jim podobné často bývají přehnané. Na jednu stranu za nimi může stát snaha zdůraznit velikost díla nějakého obnovitele, ale také za tím může být něco, co by se dnes dalo nazvat dotačním podvodem.

A tak zájem odborníků o historické krovy přinesl nové zjištění o historii našeho farního kostela, od jehož vysvěcení po obnově po požáru uplyne 16. září 317 let.

P. Aleš Vrzala

ČTENÁŘSKÝ KOUTEK

Magnus MacFarlane-Barrow: Bouda, která krmí milion dětí

Magnus vystudoval na univerzitě obor sociální práce, několik let pracoval pro mezinárodní organizaci, pak vymyslel projekt školních obědů a založil vlastní organizaci... Ne, takhle to vůbec nebylo. A proč začínám něčím, co nějak nebylo? Asi protože knížku čte každý sám za sebe, každého v ní osloví něco jiného. A mně se hlavou při čtení honila zpočátku tahle myšlenka. (A pak i další.) Kniha je psaná bohatým jazykem, autor umí najít přiléhavá slova lépe než já. Čtenáře zavede do exotických míst, kam by se jinak pravděpodobně nepodíval, díváte se na svět a lidi jeho očima, láskyplně. Zavítáte k obyčejným, k bídným i k slavným. Emocionálně je kniha silná, protože vypovídá o silných tématech, o otázkách života a smrti, chvíli pochmurná, chvíli radostná a humorná, ale co mě myslím nejvíc oslovilo, je, jak je mezi řádky cítit Boží vedení, promodlenost celého díla Mary's meals, Magnusova pokora, odvaha a skromnost... (Kéž by mě to nejenom oslovilo, ale i ovlivnilo.)

Vypůjčím si ještě popis knížky od jiných:

„Skotský mladík Magnus se v 80. letech vydal s bratrance do Medjugorje, aby zjistil, co je pravdy na řečech o zjevení Panny Marie. Silně to na něj zapůsobilo, a tak když o pár let později v televizi viděl, jak v Jugoslávii probíhá válka, rozhodl se posbírat od sousedů deky a základní potraviny pro své bosenské přátele a válečné uprchlíky. Než se s půjčenou dodávkou vydal na Balkán, shromažďoval vše ve staré boudě. Postupně se z tohoto amatérského pokusu stala charitativní organizace, která ze stejné boudy zajišťuje jídlo pro milion školních dětí v nejchudších zemích světa. Sám autor v knize popisuje, jakou cestu jeho projekt urazil, a to hlavně díky tomu, že jej svěřil pod ochranu Panny Marie.“ Zdroj: www.databazeknih.cz

„Kdo si přečte "Boudu", a nemá srdce z kamene, uvěří tomuto projektu stejně jako já.“ Zdroj: <https://www.marysmeals.cz/zapojte-se/dobrovolnictvi/nasi-dobrovolnici>

Několik míst, která mě v knize zaujala:

Na zdi za mými zády visí plakát, který velkými písmeny hlásá naši vizi a poslání:

Aby každé dítě dostávalo jedno jídlo denně tam, kde se vzdělává, a aby se všichni, kdo mají víc, než potřebují, dělili s těmi, kterým chybí i to základní.

Práce s Ibi a dětmi v Rumunsku mě naučila mnohému. Změnila mě. Ukázala mi, že věrná a nepodmíněná láska – taková, jakou byly naše děti vytrvale zahrnovány po dlouhá léta, dokáže proměnit i ty nejbeznadějnější situace. Tato zkušenost mě přivedla k názoru na to, jak vypadá skutečná charita. Semínka zasadili ti, kteří dokážou v nebyvalé míře dávat, jako například paní Duncan Jonesová nebo i mí rodiče. To, co jsem ale viděl a prožil v Rumunsku, ve mně dalo zakořenit pevnému přesvědčení, že charita, které chybí utrpení, oběť nebo i neúspěch, je ve skutečnosti cosi jiného. Snad filantropie? Nebo dobročinnost? Anebo mezinárodní rozvojová pomoc? Všechno jsou to dobré věci, pokud se dělají správně, ale charita to není. Právě charitní práce mě upoutala a okouzila svým půvabem. Rozhodl jsem se, že se chci naučit ji uskutečňovat.

/Tony Smith/ pobýval tehdy u Gay a přepadla ho velká sklíčenost z utrpení, které v Malawi vnímal, zejména z toho, které prožívaly hladovějící děti. Jednou večer si u své hostitelky pustil televizi a zrovna přenášeli projev amerického senátora George McGoverna. Ten v něm poněkud rozvášněně prohlásil, že kdyby se Spojené

státy rozhodly financovat v nejchudších zemích světa podávání jednoho jídla denně každému dítěti v místě, kde se vzdělává, fungovalo by to jako jakýsi „Marsahallův plán“, který by rozvojový svět pozvedl z chudoby. Tony mi vyprávěl, jak ho při poslechu těch slov napadlo, že kdyby se této myšlenky někdo skutečně ujal, světil ji Ježíšově matce Marii a pojmenoval tuto iniciativu „Mary’s meals“, skutečně by to fungovalo.

Mluvil jsem s dětmi /v Belleh Balama/ o Mary’s meals. Protože se ptali, vysvětlil jsem jim, že Maria byla matka Ježíše, že když ten byl ještě moc maličký, museli všichni utéct před lidmi, kteří je chtěli zabít, a že také zažili chudobu, útrapy a hlad.

Nejvíce mě ale zasáhla část o tom, komu v době napsání knihy nebylo pomoheno:

V jedné z místních škol /v Monrovii/ se s námi o své strasti podělil ředitel pan George. Ze všech sil se snažil obsloužit co nejvíce dětí, a proto v jedné budově provozoval dvě školy: jednu dopoledne a druhou odpoledne. Přesto zůstávala spousta těch, které do školy nechodily, protože musely pracovat. Ostatní pak chodily tak hladové a zesláblé, že se nedokázaly učit. Učitelé v městských školách dostávali aspoň nějaké peníze, za měsíční plat kolem šedesáti amerických dolarů se ale dal koupit tak jeden velký pytel rýže.

„Víte, jaké to je mít dceru, které nemáte co dát k jídlu?“ otázal se a v jeho hlase byl cítit hněv. „Jak chcete dospívajícím dcerám vysvětlovat, co mají dělat a že se mají držet doma, když je nedokážeme ani nasytit? Jak jim můžete vyčítat, že se toulají po ulicích a nerespektují vás? Jak jim můžete vyčítat, že si dělají, co chtějí, a chovají se špatně?“ /str. 169, asi si musíte přečíst i stránku nebo dvě před touto ukázkou, abyste pochopili souvislosti, už se mi bohužel nevejde to sem do Inri celé opsat./

Knížku si můžete půjčit ve farní knihovně, koupit si ji, nebo si ji nechat darovat od Mary’s meals v tištěné podobě, jako e-knihu nebo jako audioknihu.

A batůžkový projekt, kdy děti pomáhají dětem, je kapitolou sám o sobě – můžete si o něm přečíst na www.batuzkovyprojekt.cz.

„V každém takovém batůžku je víc věcí, než kolik jich tady obvykle vlastní celá rodina,“ poznamenal jednou Joseph, náš liberijský provozní ředitel. -sch-

OKÉNKO PRO DĚTI

Zapívej si písničku „Za ..., za ... budem' děkovat Pánu Bohu, který nás má rád.“ -sch-

BOHOSLUŽBY O HODECH 2020 U POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

neděle 13. 9. 2020 – prostějovské hody

- 7.30 mše svatá Zpívá část sboru od Povýšení sv. Kříže, mši svatou slouží P. Aleš Vrzala.
- 9.00 mše svatá Zpívá schola od Cyrilka, mši svatou slouží P. František Urban Th.D.
- 10.30 mše svatá Zpívá Brněnský katedrální sbor Magnificat, na varhany hraje Dagmar Kolařová, řídí Petr Kolař, zazní Missa Cecilia od Jacoba de Haan a skladby F. Mendelssohna-Bartholdyho, A. Snydera, J. Ruttera a dalších, mši svatou slouží P. František Urban Th.D., farář z Tovačova.
- 19.00 zpívané nešpory

pondělí 14. 9. 2020 – slavnost Povýšení svatého Kříže

- 8.00 mše svatá
- 9.00 – 16.00 adorační den
- 16.15 křížová cesta
- 17.00 mše svatá Zpívá farní sbor.
Po mši sv. bude agapé na zahradě, nebo v sále, dle počasí.

středa 16. 9. 2020 – slavnost posvěcení kostela (16. 9. 1703)

- 8.00 mše svatá

POZVÁNKY

* Ve středu 16. září 2020 ve 14.30 hod. zveme všechny sportovce na cyklistický výlet Cyclogreen. Vytáhněte svoje kolo, koloběžku, skate nebo brusle a vyjeďte s námi na výlet. Čekají Vás hry, soutěže a žehnání kol s památeční nálepkou. Sraz u Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově. Zve otec Laďa a ICM Prostějov.

INRI 3/2020 – ČASOPIS FARNOSTI POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE A FARNOSTI SV. PETRA A PAVLA V PROSTĚJOVĚ

Vydává Římskokatolická farnost Povýšení svatého Kříže Prostějov
Redakční rada: P. ICLic. Mgr. Aleš Vrzala, MVDr. Zuzana Bartošová,
Ing. Mgr. Jan Černý, Renata Plenařová, Marie Schneeweissová
Grafický návrh: Mgr. Kristina Veselá

Vychází 4x ročně. Vyšlo 13. 9. 2020. Příští číslo 4/2020 vyjde 29. 11. 2020
a příspěvky můžete posílat do 8. 11. 2019 na e-mail: casopisinri@gmail.com.

Webové stránky: <http://prostejovfarnost.mzf.cz/>, <https://petrskafarnost.cz/>

Časopis je neprodejný. Vytisknuto 250 ks. Doporučený příspěvek na tisk jednoho čísla je 10 Kč.